

Projektová dokumentace
Implementace překladače jazyka IFJ21
Tým 047, Varianta I

Členové týmu:

Tomáš Bártů	(xbartu11)	25 %
Šimon Vacek	(xvacek10)	25 %
Vít Janeček	(xjanec30)	25 %
Tony Pham	(xphamt00)	25 %

8. prosince 2021

Obsah

1	Řešení projektu	2
1.1	Lexikální analýza	2
1.2	Syntaktická a sémantická analýza	2
1.3	Generování cílového kódu	3
2	Práce v týmu	4
2.1	Způsob práce v týmu	4
2.2	Verzovací systém	4
2.3	Komunikace	4
2.4	Rozdělení práce mezi členy týmu	5
3	Problémy při vývoji	6
4	Použité nástroje, programy a literatura	7
5	Diagram automatu	8
6	Tabulka symbolů	9
7	Precedenční tabulka	10
8	Gramatika pro výrazy	11
9	Pravidla LL gramatiky	12
10	LL tabulka	14

1 Řešení projektu

1.1 Lexikální analýza

Jádro lexikální analýzy tvoří funkce *get_token*, která je implementována jako konečný automat. Vstupem jsou 2 parametry: struktura token a zdrojový kód jazyka ifj21. Po průchodu funkcí se do struktury token uloží **ID** [typ tokenu: řetězec, klíčové slovo, číslo, EOL, EOF, ...] a **VALUE** [value může být typu: string, integer, keyword, double]). Funkce čte soubor znak po znaku na jehož základě rozhoduje do jakého stavu má jít využitím switche.

1.2 Syntaktická a sémantická analýza

Syntaktickou analýzu shora dolů jsme implementovali rekurzivně a nachází se v *parser.c* a analýzu zdola nahoru precedenčně v *expression.c*. Vstupem jsou tokeny generované scannerem.

Pro kontrolu syntaxe výrazů jsme implementovali zásobík na terminály a neterminály v souboru *term_stack.c*

Sématická analýza stejně jako syntaktická je implementována v *parser.c* a *expression.c*.

Tabulka symbolů je implementovaná jednosměrně vázaným seznamem, do kterého lze přidávat rámce pouze na vrchol. Položka (rámec) v seznamu odpovídá jednomu bloku programu. Tento rámec má ukazatel na vrchol binárního vyhledávacího stromu, ve kterém už jsou identifikátory proměnných a funkcí. Struktura tabulky obsahuje ukazatel na globální rámec (**GlobalElement**) s identifikátory funkcí a nejvyšší rámec (**TopLocalElement**) s identifikátory proměnných tohoto rámce. Nejvyšší rámec dále ukazuje na předchozí rámce, které překryl.

Uzel stromu s identifikátorem obsahuje data k němu se vztahující, tzn. např. datový typ u proměnné a seznam s parametry a návratovými hodnotami u funkce.

Pro zjednodušení jsme se rozhodli neimplementovat vícenásobné přiřazení hodnot do proměnných. Rovněž neimplementujeme funkce s více návratovými hodnotami.

Tabulka symbolů je k nalezení v souboru ***symtable.c*** .

1.3 Generování cílového kódu

Rozhodli jsme se generovat kód bez optimalizací a to tak, že tiskneme přímo instrukce na standardní výstup.

Výpis kódu vestavěných funkcí (reads, readi, readn, write, tointeger, substr, ord, chr) je v ***buildIn.c*** . Dále jsme vytvořili pomocné funkce pro výpis instrukcí, které se často opakují a nachází se v ***generate_code.c***.

Samotné generování ifjcode21 a volání výše zmíněných funkcí je umístěné v *parser.c* a *expression.c*. Za zmínku stojí vyřešení stínění tím, že kopírujeme proměnné z nižšího rámce datového zásobníku do následujícího rámce. Pokud se hodnota dané proměnné změní, propaguje se změna do nižšího rámce.

Na generování kódu pracovali všichni členové týmu a proto jsme zavedli konvence pro názvy návěstí a proměnných.

2 Práce v týmu

2.1 Způsob práce v týmu

Práci v týmu jsme pojali tak, že členové týmu si rozdělili úkoly na právě zpracovávané části tzn. nedělali jsme moduly. Na projektu jsme začali pracovat v půlce října.

2.2 Verzovací systém

Pro správu našich souborů jsme zvolili verzovací systém Git, který jsme hostovali na platformě GitHub. Zvolili jsme přístup pull-requestů na repozitář vedoucího týmu.

2.3 Komunikace

Jako komunikační prostředky jsme zvolili discord a messenger, kde jsme konzultovali aktuální témata k projektu. Později jsme se začali scházet ve školních prostorách, abychom mohli aktivněji řešit aktuální problémy.

2.4 Rozdělení práce mezi členy týmu

Tomáš Bártů:

Návrh automatu, Korekce, Syntaktická analýza zdola nahoru, Sématická analýza, Abstraktí datové struktury, Debug, Generování kódu

Šimon Vacek:

Testy, LL gramatika, Syntaktická analýza shora dolů, Sématická analýza, Debug, Generování kódu

Vít Janeček:

Lex. analýza, Abstraktí datové struktury včetně tabulky symbolů, Debug, Generování kódu

Tony Pham:

Lex. analýza, Dokumentace, Oprava leaků, Debug, Generování kódu

3 Problémy při vývoji

Během implementace scanneru jsme v lexikální analýze museli řešit hned několik problému např.: přeskočení čtení znaku u některých stavů (pomohla nám funkce *ungetc*), chybný návrh automatu (museli jsme často přidávat / opravovat stavy).

Během syntaktické analýzy shora dolů se také projevíly naše chabé dovednosti plánování. Pravidla LL gramatiky byly upraveny téměř jedenáctkrát a to i 3 dny před odevzdáním.

Podcenili jsme časovou náročnost projektu, sice jsme začali poněkud brzy a ze začátku šlo vše bez problému, ale po dokončení lexikální analýzy se vývoj projektu zabrzdil.

Při příštím týmovém projektu bychom se více zaměřili na tvorbu testů.

U sémantické analýzy jsme narazili na problém kontroly datových typů. Ten jsme vyřešili implementací zásobníků datových typů v souboru *type_stack.c*.

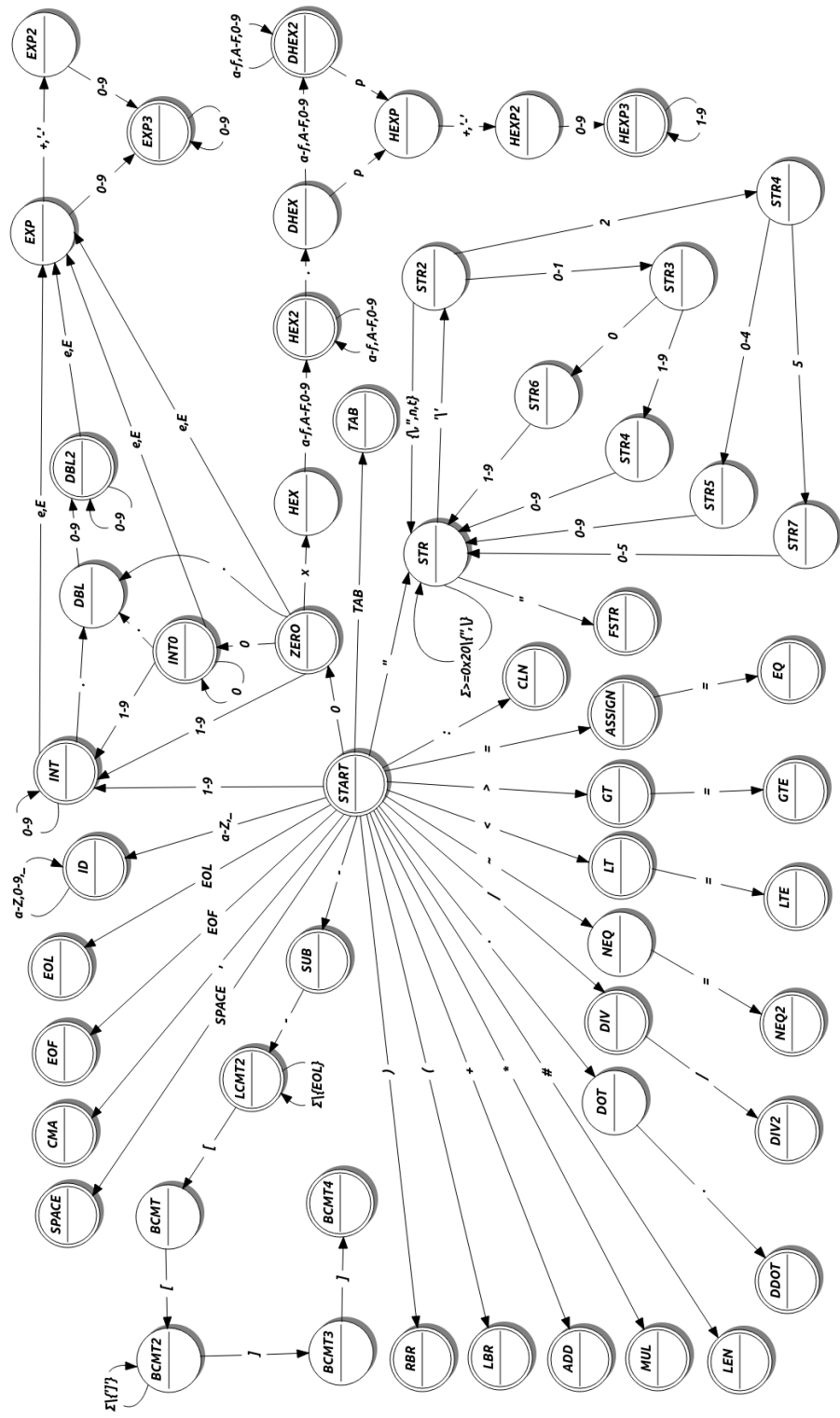
Většinu paměti se nám podařilo uvolnit, ale problémem byla neuvolněná paměť ve struktuře Token.

S většující se složitostí struktury bylo obtížnější správně uvolnit všechnu paměť.

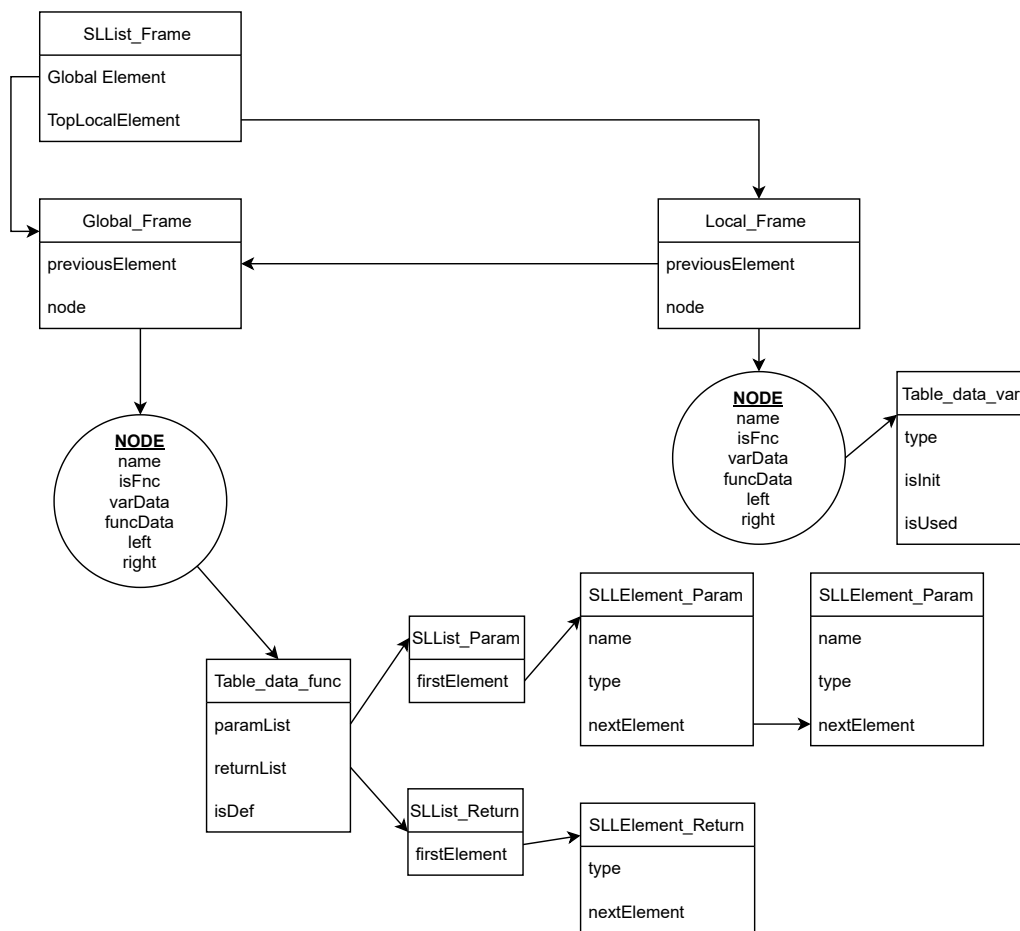
4 Použité nástroje, programy a literatura

- Prof. RNDr. Alexandr Meduna CSc. a Ing. Roman Lukáš Ph.D. - Formální jazyky a překladače, prezentace k přednáškám
- Ing. Bohuslav Křena Ph.D., Ing. Ivana Burgetová Ph.D. - Algoritmy, prezentace k přednáškám
- Ing. Zbyněk Krivka Ph.D. - Demonstrační cvičení IFJ, Implementace překladače IFJ21
- Prof. RNDr. Milan Česka, CSc.- Teoretická informatika, Učební texty
- Clion, <https://www.jetbrains.com/clion/>
- GitHub, <https://github.com/paetricc/IFJ-Project>
- Vim, <https://www.vim.org>
- QFSM, <http://qfsm.sourceforge.net>

8

6 Tabulka symbolů

7 Precedenční tabulka

		Vstupní token																
		+	-	*	/	//	<	>	<=	>=	~=	"=="	()		#	..	\$
Terminal na vrcholu zásobníku	+	>	>	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	<	>	>
	-	>	>	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	<	>	>
	*	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	<	>	<	<	>	>
	/	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	<	>	<	<	>	>
	//	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	<	>	<	<	>	>
	<	<	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	<	<	>
	>	<	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	<	<	>
	<=	<	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	<	<	>
	>=	<	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	<	<	>
	~=	<	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	<	<	>
	"=="	<	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	<	<	>
	(<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	=	<	<	<	E
)	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	E	>	E	E	<	>
		>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	E	>	H	<	>	>
	#	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	<	>	<	E	>	>
	..	<	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	>	E	<	<	<	>
	\$	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	E	<	<	<	E

8 Gramatika pro výrazy

1. $\text{EXP} \rightarrow i$
2. $\text{EXP} \rightarrow \text{EXP} + \text{EXP}$
3. $\text{EXP} \rightarrow \text{EXP} - \text{EXP}$
4. $\text{EXP} \rightarrow \text{EXP} * \text{EXP}$
5. $\text{EXP} \rightarrow \text{EXP} / \text{EXP}$
6. $\text{EXP} \rightarrow \text{EXP} // \text{EXP}$
7. $\text{EXP} \rightarrow \text{EXP} .. \text{EXP}$
8. $\text{EXP} \rightarrow (\text{EXP})$
9. $\text{EXP} \rightarrow \text{EXP} < \text{EXP}$
10. $\text{EXP} \rightarrow \text{EXP} > \text{EXP}$
11. $\text{EXP} \rightarrow \text{EXP} <= \text{EXP}$
12. $\text{EXP} \rightarrow \text{EXP} >= \text{EXP}$
13. $\text{EXP} \rightarrow \text{EXP} \sim= \text{EXP}$
14. $\text{EXP} \rightarrow \text{EXP} == \text{EXP}$
15. $\text{EXP} \rightarrow \# \text{EXP}$

9 Pravidla LL gramatiky

1. `<start>` -> require "ifj21" `<program>`
2. `<program>` -> `<fnc_dec>` `<program>`
3. `<program>` -> `<fnc_call>` `<program>`
4. `<program>` -> `<fnc_def>` `<program>`
5. `<program>` -> ϵ
6. `<fnc_dec>` -> global id_fnc : function(`<params_dec>`) `<return_type>`
7. `<params_dec>` -> ϵ
8. `<params_dec>` -> `<data_type>` `<params_dec2>`
9. `<params_dec2>` -> ϵ
10. `<params_dec2>` -> , `<data_type>` `<params_dec2>`
11. `<return_type>` -> : `<data_type>`
12. `<return_type>` -> ϵ
13. `<data_type>` -> integer
14. `<data_type>` -> number
15. `<data_type>` -> string
16. `<data_type>` -> nil
17. `<fnc_call>` -> id_fnc (`<value>`)
18. `<value>` -> ϵ
19. `<value>` -> `<value_last>` `<value2>`
20. `<value2>` -> , `<value_last>` `<value2>`
21. `<value2>` -> ϵ
22. `<value_last>` -> id_var
23. `<value_last>` -> integer_value
24. `<value_last>` -> number_value
25. `<value_last>` -> string_value
26. `<value_last>` -> nil
27. `<fnc_def>` -> `<fnc_head>` `<fnc_def2>` end
28. `<fnc_head>` -> function id_fnc (`<params_def>`)
29. `<fnc_def2>` -> `<fnc_body>`
30. `<fnc_def2>` -> : `<data_type>` `<fnc_body>`
31. `<params_def>` -> ϵ
32. `<params_def>` -> `<var_def>` `<params_def2>`
33. `<params_def2>` -> ϵ
34. `<params_def2>` -> , `<var_def>` `<params_def2>`
35. `<var_def>` -> id_var : `<data_type>`

- 36. `<return>` -> return `<return2>`
- 37. `<return2>` -> ϵ
- 38. `<return2>` -> `<expr>`

- 39. `<fnc_body>` -> `<statement>``<fnc_body>`
- 40. `<fnc_body>` -> `<return>`
- 41. `<fnc_body>` -> ϵ

- 42. `<statement>` -> `<var_dec>`
- 43. `<statement>` -> id_var = `<var_assign>`
- 44. `<statement>` -> `<fnc_call>`
- 45. `<statement>` -> `<if>`
- 46. `<statement>` -> `<loop>`

- 47. `<var_dec>` -> local `<var_def>` `<var_dec_init>`
- 48. `<var_dec_init>` -> = `<var_assign>`
- 49. `<var_dec_init>` -> ϵ

- 50. `<var_assign>` -> `<expr>`
- 51. `<var_assign>` -> `<fnc_call>`

- 52. `<if>` -> if `<expr>` then `<statements>` else `<statements>` end
- 53. `<loop>` -> while `<expr>` do `<statements>` end

- 54. `<statements>` -> ϵ
- 55. `<statements>` -> `<statement>` `<statements>`
- 56. `<statements>` -> `<return>`

POZN.: Slova a znaky psaná černě jsou neterminály.

POZN.2: Znak mezery v pravidlech je irelevantní a nic neznačí, slouží pouze k zpřehlednění.

POZN.3: Neterminál `<expr>` není rozšířen a zpracuje ho analýza shora dolů.

10 LL tabulka

	require	global	id_fce	function	return	end	()	integer	number	string	id_var	:	int_value	num_value	str_value	nil	local	=	#	if	else	while	\$
<start>	1.																							
<program>		2.	3.	4.																				5.
<fnc_dec>		6.																						
<params_dec>									7.	8.	8.													
<params_dec2>									9.				10.											
<return_type>		12.	12.	12.										11.										13.
<data_type>																	16.							
<fnc_calls>			17.									19.			19.	19.								
<params>								18.					20.											
<value2>								21.				22.			24.	25.	26.							
<value_last>				27.																				
<fnc_def>				28.																				
<fnc_head>																								
<fnc_def2>			29.	29.	29.	29.						29.		30.				29.		29.				29.
<params_def>								31.				32.												
<params_def2>								33.					34.											
<var_def>												35.												
<return>				36.																				
<return2>						37.	38.					38.		38.	38.	38.	38.			38.				
<fnc_body>			39.	40.	41.							39.						39.		39.			39.	
<statements>			44.									43.						42.		45.			46.	
<var_dec>																		47.						
<var_dec_init>			49.	49.	49.	49.						49.						49.	48.	49.	49.	49.	49.	
<var_assign>			51.		50.							50.		50.	50.	50.	50.			50.				
<if>																				52.				
<loop>																								
<statements>			55.		56.	54.						55.						55.			55.	54.	53.	55.